

Samenvatting

Milieueffectrapportage bij het PPWW

De provincie Utrecht maakt in nauw overleg met de regio's plannen voor voldoende woningen en bedrijventerreinen. Deze plannen komen tot stand in een proces van provinciale programmering en worden vastgelegd in het Provinciaal Programma Wonen en Werken (PPWW). De programmering is een adaptief proces: periodiek, elke anderhalf jaar, wordt de programmering tegen het licht gehouden en geactualiseerd. Bij deze actualiseringen kunnen nieuwe uitbreidingslocaties worden geprogrammeerd. Het eerste Provinciaal Programma Wonen en Werken (PPWW) van de provincie Utrecht is in oktober 2021 vastgesteld. Op 4 juli 2023 heeft het college van Gedeputeerde Staten het tweede PPWW vastgesteld. In 2025 is een volgende actualisatie van de provinciale programmering voorzien, met vaststelling van een derde PPWW (PPWW25).

Zowel de Omgevingsvisie als het eerste PPWW is een MER opgesteld. Elk MER voor een nieuwe tranche van het PPWW is een aanvulling op het bestaande MER, waarin nieuwe uitleglocaties worden opgenomen. Het doorlopen van een volledige mer-procedure voor elk PPWW, met een Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) en een toetsingsadvies van de Commissie voor de milieueffectrapportage (Commissie mer), is daardoor niet strikt noodzakelijk.

Aanpak

In het PPWW wordt onderscheid gemaakt tussen 1) de reeds vastgestelde, nog niet gerealiseerde binnenstedelijke en uitleglocaties, 2) het binnenstedelijke aandeel van het programma per gemeente en 3) de nieuwe uitleglocaties. Voor de nieuwe uitleglocaties met meer dan 50 woningen en groter dan 1,5 ha netto bedrijventerrein is een gebiedsanalyse opgesteld als onderdeel van het MER. Kleinere locaties vallen buiten het MER. De gebiedsanalyse bestaat per locatie uit drie stappen:

1. Analyse omgevingseffecten op basis van beschikbare informatie;
2. Beoordeling van de omgevingseffecten en van de impact (doelbereik) op de provinciale ambities;
3. Aandachtspunten en aanbevelingen ter verbetering van het doelbereik op de provinciale ambities.

Deze gebiedsanalyses zijn door Antea Group opgesteld en met de provincie en betreffende gemeenten besproken en aangescherpt. Vervolgens zijn op basis van de gebiedsanalyses uit deze en eerdere tranches de cumulatieve effecten van het PPWW per thema beschreven en is een passende beoordeling opgesteld. Alle informatie is vervolgens verwerkt in het digitale MER.

De aanpak van het MER is ten opzichte van het PPWW 2023 gewijzigd op enkele punten:

- Een beperkt aantal wijzigingen in het beoordelingskader.
- Er wordt expliciet aandacht geschonken aan de cumulatieve effecten van het PPWW, waarbij ook de eerdere tranches van het PPWW worden betrokken.
- Er wordt vanaf 2025 gekozen voor een digitaal MER als basis voor het beschikbaar stellen van de milieuinformatie. Hierdoor wordt de overzichtelijkheid van het MER vergroot en kan per thema en per locatie de informatie eenvoudiger worden gevonden. Om de informatie die via het digitale MER beschikbaar wordt gesteld ook (juridisch) vast te kunnen leggen is alle informatie ook in een rapportage met bijlagen opgenomen.
- De gebiedsanalyses zijn eerder opgesteld dan in eerdere tranches, zodat deze nadrukkelijker in de besluitvorming over de provinciale programmering kunnen worden betrokken. Er is een factsheet per locatie gemaakt die is gepresenteerd en doorgesproken met de betreffende gemeente om aandachtspunten en randvoorwaarden voor de ontwikkeling van een locatie vast te stellen. Deze processtap is niet evident terug te zien in het uiteindelijke MER, maar de factsheets zijn wel beschikbaar via het digitale MER en als bijlage bij deze samenvatting van het MER. Ook heeft deze stap ertoe geleid dat aan toekomstige ontwikkelingen via het PPWW aanvullende voorwaarden zijn verbonden, bijvoorbeeld om milieueffecten te beperken.

Het is de verwachting dat de cyclus van provinciale programmering zich nog enkele malen zal herhalen. Met de derde tranche is een goed moment gekomen om volledigheid van de milieuinformatie en de onderzoeksmethodiek nog eens tegen het licht te houden. Daartoe wordt dit MER voorgelegd aan de Commissie mer voor een toetsingsadvies.

Uitleglocaties

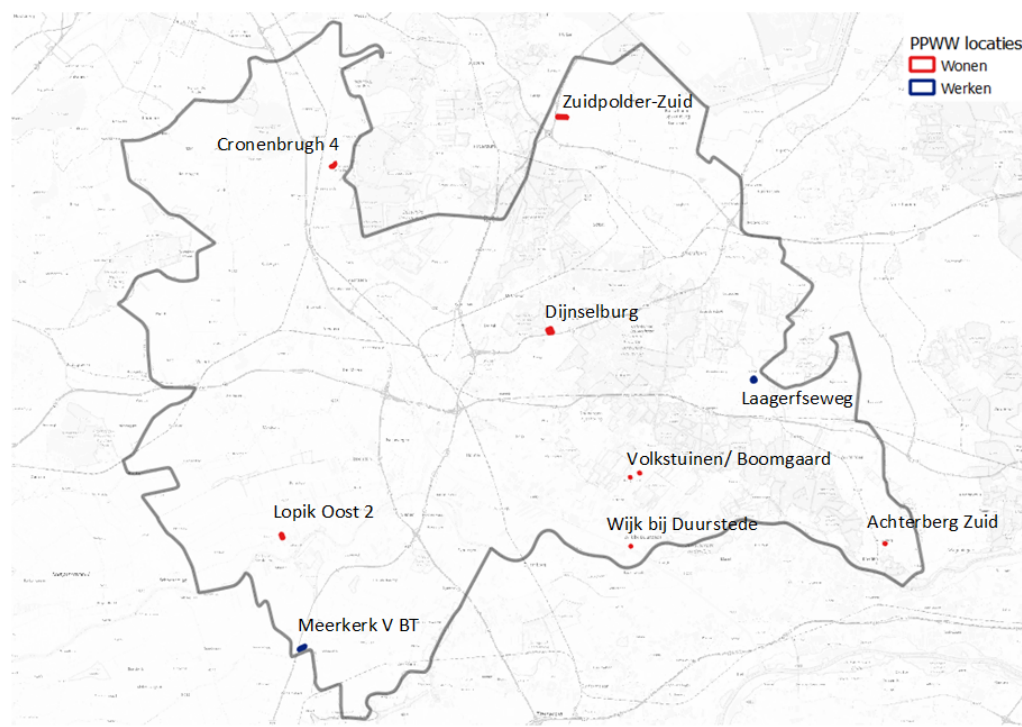
Voor de eerste actualisatie van het programma zijn voor acht nieuwe uitleglocaties voor wonen en drie nieuwe uitleglocaties voor werken gebiedsanalyses uitgevoerd. Zuidpolder-Zuid in de gemeente Eemnes is zowel een woon- als een werklocatie. De ligging van deze uitleglocaties is weergegeven in onderstaand figuur.

Tabel 1 Uitleglocaties wonen

Nr.	Gemeente	Uitleglocatie	Aantal woningen
1	Eemnes	Zuidpolder-Zuid	450
2	Rhemen	Achterberg-Zuid	90
3	Lopik	Lopik Oost 2	280
4	Stichtse Vecht	Cronenburgh 4	205
5	Zeist	Dijnselburg	200
6	Wijk bij Duurstede	Boomgaard	24
7	Wijk bij Duurstede	Volkstuinen	50
8	Wijk bij Duurstede	Zuidwijk	30

Tabel 2 Uitleglocaties werken

Nr.	Gemeente	Uitleglocatie	Netto hectare bedrijventerrein
1	Vijfheerenlanden	Meerkerk V BT	5
2	Woudenberg	Laagerfseweg	7
3	Eemnes	Zuidpolder-Zuid	2

Figuur 1 Ligging woon- en werklocaties PPWW 2025

Resultaten gebiedsanalyses

Voor elke locatie is op basis van de uitgevoerde gebiedsanalyse een factsheet opgesteld als samenvatting. Deze factsheets bevatten de gehanteerde uitgangspunten, beoordelingen, aandachtspunten en aanbevelingen per locatie. In de onderstaande tabel zijn de eindbeoordelingen voor de woonlocaties opgenomen.

Tabel 3 Eindbeoordeling woninglocaties (inclusief gecombineerde locatie Zuidpolder-Zuid)

Thema	Beoordelingsaspect	Zuidpolder-Zuid, Eemnes	Achterberg Zuid, Rhenen	Lopik Oost 2, Lopik	Cronenbrugh 4, Stichtse Vecht	Dijnselburg, Zeist	Boomgaard, Langbroek Wijk bij Duurstede	Volkstuinen, Langbroek Wijk bij Duurstede	Zuidwijk, Wijk bij Duurstede
Stad en land gezond	Luchtkwaliteit	Licht negatief	Neutraal	Licht negatief	Licht negatief	Zeer negatief	Neutraal	Neutraal	Neutraal
	Geluid	Licht negatief	Licht negatief	Negatief	Negatief	Zeer negatief	Neutraal	Negatief	Neutraal
	Geur	Neutraal	Neutraal	Neutraal	Neutraal	Neutraal	Neutraal	Neutraal	Neutraal
	Stilte	Neutraal	Neutraal	Neutraal	Licht negatief	Neutraal	Zeer negatief	Zeer negatief	Neutraal
	Recreatie	Positief	Positief	Positief	Positief	Licht negatief	Positief	Positief	Positief
	Omgevingsveiligheid	Licht negatief	Neutraal	Neutraal	Neutraal	Negatief	Neutraal	Neutraal	Licht negatief
Klimaatbestendige en waterrobuuste omgeving	Bodemdaling	Neutraal	Neutraal	Negatief	Negatief	Neutraal	Neutraal	Neutraal	Neutraal
	Grondwaterbescherming	Neutraal	Neutraal	Licht negatief	Neutraal	Negatief	Licht negatief	Licht negatief	Neutraal
	Wateroverlast	Neutraal	Neutraal	Negatief	Licht negatief	Neutraal	Negatief	Licht negatief	Negatief
	Waterveiligheid	Neutraal	Neutraal	Licht negatief	Licht negatief	Neutraal	Licht negatief	Licht negatief	Negatief
	Droogte	Licht negatief	Licht negatief	Negatief	Licht negatief	Licht negatief	Licht negatief	Licht negatief	Licht negatief
	Hitte	Licht negatief	Licht negatief	Neutraal	Licht negatief	Licht negatief	Negatief	Licht negatief	Negatief
Duurzame energie	Kansen voor duurzame energieopwekking	Licht negatief	Neutraal	Neutraal	Licht negatief	Neutraal	Neutraal	Neutraal	Neutraal
	Netcongestie	Negatief	Negatief	Negatief	Negatief	Negatief	Negatief	Negatief	Negatief
Vitale steden en dorpen	Woningaanbod (segment/diversiteit woonmilieus)	Zeer positief	Zeer positief	Zeer positief	Zeer positief	Zeer positief	Zeer positief	Zeer positief	Positief
	Nabijheid voorzieningen	Neutraal	Positief	Positief	Positief	Licht positief	Licht negatief	Licht negatief	Positief
	Bedrijventerreinen	Positief	Neutraal	Neutraal	Neutraal	Neutraal	Neutraal	Neutraal	Neutraal
	Kantoorlocaties	Neutraal	Neutraal	Neutraal	Neutraal	Neutraal	Neutraal	Neutraal	Neutraal
Duurzaam, gezond en veilig bereikbaar	Multimodale mobiliteit	Licht positief	Licht positief	Neutraal	Neutraal	Licht positief	Licht negatief	Licht negatief	Neutraal
	Mobiliteitstransitie	Neutraal	Neutraal	Neutraal	Neutraal	Positief	Licht negatief	Licht negatief	Neutraal
Levend landschap, erfgoed en cultuur	Utrechtse landschappen	Licht negatief	Neutraal	Negatief	Licht negatief	Neutraal	Licht negatief	Neutraal	Neutraal
	Cultuurhistorie	Neutraal	Neutraal	Licht negatief	Neutraal	Licht positief	Negatief	Neutraal	Neutraal
	Archeologie	Neutraal	Licht negatief	Neutraal	Neutraal	Negatief	Neutraal	Neutraal	Neutraal
	Aardkundige waarden	Neutraal	Neutraal	Neutraal	Neutraal	Neutraal	Neutraal	Neutraal	Neutraal
Toekomstbestendige landbouw en natuur	Natura 2000-gebieden	Licht negatief	Licht negatief	Licht negatief	Negatief	Neutraal	Licht negatief	Licht negatief	Negatief
	NNN en Groene Contour	Licht negatief	Negatief	Negatief	Negatief	Negatief	Negatief	Negatief	Negatief
	Weidevogel- en ganzenrustgebieden	Negatief	Licht negatief	Negatief	Negatief	Neutraal	Licht negatief	Licht negatief	Negatief
	Biodiversiteit landelijk gebied	Neutraal	Neutraal	Neutraal	Neutraal	Neutraal	Neutraal	Neutraal	Neutraal
	Landbouw	Negatief	Negatief	Negatief	Licht negatief	Neutraal	Licht negatief	Licht negatief	Negatief

In de onderstaande tabel zijn de beoordelingen voor de werklocaties opgenomen.

Tabel 4 Eindbeoordeling werklocaties

Thema	Beoordelingsaspect	Meerkerk V, Vijfheerenlanden	Laagerfseweg, Woudenberg
Stad en land gezond	Luchtkwaliteit	Neutraal	Neutraal
	Geluid	Neutraal	Licht negatief
	Geur	Neutraal	Neutraal
	Stilte	Neutraal	Neutraal
	Recreatie	Neutraal	Neutraal
	Omgevingsveiligheid	Licht negatief	Negatief
Klimaatbestendige en waterrobuuste omgeving	Bodemdaling	Negatief	Neutraal
	Grondwaterbescherming	Neutraal	Negatief
	Wateroverlast	Negatief	Licht negatief
	Waterveiligheid	Negatief	Neutraal
	Droogte	Licht negatief	Licht negatief
	Hitte	Licht negatief	Negatief
Duurzame energie	Kansen voor duurzame energieopwekking	Licht negatief	Neutraal
	Netcongestie	Negatief	Negatief
Vitale steden en dorpen	Woningaanbod (segment/diversiteit woonmilieus)	Neutraal	Neutraal
	Nabijheid voorzieningen	Neutraal	Neutraal
	Bedrijventerreinen	Positief	Positief
	Kantoorlocaties	Neutraal	Neutraal
Duurzaam, gezond en veilig bereikbaar	Multimodale mobiliteit	Licht positief	Negatief
	Mobiliteitstransitie	Neutraal	Licht negatief
Levend landschap, erfgoed en cultuur	Utrechtse landschappen	Licht negatief	Neutraal
	Cultuurhistorie	Neutraal	Neutraal
	Archeologie	Neutraal	Neutraal
	Aardkundige waarden	Licht negatief	Neutraal
Toekomstbestendige landbouw en natuur	Natura 2000-gebieden	Licht negatief	Licht negatief
	NNN en Groene Contour	Negatief	Negatief
	Weidevogel- en ganzenrustgebieden	Negatief	Neutraal
	Biodiversiteit landelijk gebied	Neutraal	Neutraal
	Landbouw	Licht negatief	Negatief

Passende beoordeling

Op voorhand kan niet worden uitgesloten dat er significante effecten zijn op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden in en rondom de provincie. Daarom is een Passende Beoordeling voor effecten op Natura 2000 gebieden aan de orde. In aansluiting op het planMER bij het Programma wonen en werken is een beschouwing van de potentiële effecten op relevante Natura 2000-gebieden uitgevoerd voor uitleglocaties.

Voor alle uitleglocaties met uitzondering van Dijnselburg zijn effecten op Natura 2000 gebieden – via stikstofdepositie of door toename recreatiedruk – niet uitgesloten. De effecten zijn niet zodanig dat een of meer uitleglocaties niet uitvoerbaar zijn, maar het vraagt wel stevige inspanningen en (mitigerende) maatregelen bij de gemeentelijke planuitwerking om de betreffende uitleglocatie uitvoerbaar te maken.

De uitvoerbaarheid van de locaties moet worden onderbouwd in de gemeentelijke planvorming en wordt mede bepaald door:

- De verdere uitwerking van de programma's en de concretisering van de plannen; in de achterliggende Passende beoordeling worden ook suggesties gedaan voor maatregelen om de impact op Natura 2000 gebieden te beperken.
- De bereidheid van ontwikkelaars/bedrijven om hun plannen aan te passen en te investeren in bepaalde technieken die leiden tot stikstofreductie;
- De beschikbaarheid van voldoende ontwikkelingsruimte voor ontwikkelingen die kunnen leiden tot een toename van de emissie van stikstofdioxiden en/of ammoniak;
- De wijze waarop het regelen van de recreatiedruk vorm krijgt in relatie tot de afstand tot de verstoringsgevoelige Natura 2000-gebieden.

Cumulatieve effecten

Op een handvol thema's kunnen of zullen significante cumulatieve effecten optreden:

- Diverse uitleglocaties liggen op locaties waar gezondheids- en veiligheidsrisico's spelen. Daardoor nemen de gezondheidseffecten en veiligheidsrisico's in de provincie toe.
- Meerdere locaties liggen nabij stiltegebieden en kunnen in cumulatie leiden tot een verlies van schaarse (relatieve) stilte in de provincie.
- Netcongestie is een belangrijk aandachtspunt voor veel locaties. Als een individuele locatie aangesloten kan worden is er kans dat dit de netcongestie verder doet toenemen, met negatieve gevolgen voor andere ontwikkelingen.
- De uitleglocaties leveren een grote bijdrage aan de behoefte aan woningen en bedrijventerreinen.
- Veel locaties zijn niet multimodaal ontsloten en dragen niet bij aan de mobiliteitstransitie. In cumulatie levert dat mogelijk een aanvullend negatief effect op de bereikbaarheid.
- Natuurgebieden kunnen te maken krijgen met cumulatieve effecten door bijvoorbeeld recreatiedruk en stikstofdepositie vanuit meerdere locaties.

Voor elke ambitie is beoordeeld of de uitleglocaties in cumulatie bijdragen aan de ambities of het behalen ervan bemoeilijken. Hoewel veel ambities (licht) negatief worden beïnvloed is dat geen reden voor zorg. Dit zijn stuk voor stuk de gevolgen van eerder gemaakte keuzes om met provinciale programmering aan de slag te gaan. De negatieve effecten van verstedelijking in het algemeen en van het aanwijzen van uitleglocaties in het bijzonder zijn bij die keuze al meegewogen, bijvoorbeeld via het MER bij de omgevingsvisie. Dat nu een negatieve beoordeling wordt gegeven ten aanzien van de ambities op het gebied van gezondheid, duurzame energie en ecologie is slechts een bevestiging dat het PPWW niet op zichzelf moet staan. Het programma geeft invulling aan de ambities voor wonen en werken en wordt geflankeerd door programma's en projecten die zorgen dat ook op de andere ambities uit de omgevingsvisie positieve effecten optreden.

Vervolg

Voor het programmeren van uitleglocaties is de belangrijkste leemte in kennis hoe de verdere uitwerking wordt vormgegeven. De gebiedsanalyses beschrijven milieueffecten van het besluit om locaties aan te wijzen voor ontwikkeling. In de verdere detaillering van plannen zal het milieubelang wederom mee worden gewogen, bijvoorbeeld in een mer-beoordelingsbesluit bij omgevingsplanwijzigingen om ontwikkelingen juridisch-planologisch mogelijk te maken. Dat betekent ook dat er nog veel kansen zijn voor mitigatie en optimalisatie met oog voor milieueffecten.

Op basis van het MER worden geen risico's gesignaleerd voor het milieu, die van dermate groot belang zijn dat ze monitoring en evaluatie noodzakelijk maken. Desalniettemin verdient het aanbeveling om op provinciaal niveau te monitoren hoe de kwaliteit van de fysieke leefomgeving zich ontwikkelt als gevolg van het totaalpakket aan provinciaal, regionaal en gemeentelijk beleid. Door middel van monitoring en evaluatie kan de provincie beoordelen of het doelbereik op de verschillende ambities wordt behaald en indien nodig bijsturen op de

verschillende programma's. Het advies is om monitoring integraal op te pakken voor alle provinciale ambities, om de samenhang tussen programma's te versterken.

Over Antea Group

Antea Group is het thuis van 1700 trotse ingenieurs en adviseurs. Samen bouwen wij elke dag aan een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Je vindt bij ons de allerbeste vakspecialisten van Nederland, maar ook innovatieve oplossingen op het gebied van data, sensing en IT. Hiermee dragen wij bij aan de ontwikkeling van infra, woonwijken of waterwerken. Maar ook aan vraagstukken rondom klimaatadaptatie, energietransitie en de vervangingsopgave. Van onderzoek tot ontwerp, van realisatie tot beheer: voor elke opgave brengen wij de juiste kennis aan tafel. Wij denken kritisch mee en altijd vanuit de mindset om samen voor het beste resultaat te gaan. Op deze manier anticiperen wij op de vragen van vandaag en de oplossingen voor morgen. Al 70 jaar.

Contactgegevens

Monitorweg 29
1322 BK Almere
Postbus 10044
1301 AA Almere

Copyright ©

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

De informatie die in dit rapport is opgenomen is uitsluitend bestemd voor geadresseerde(n) en kan persoonlijke of vertrouwelijke informatie bevatten. Gebruik van deze informatie, door anderen dan de geadresseerde(n) en gebruik door hen die niet gerechtigd zijn van deze informatie kennis te nemen, is niet toegestaan. De informatie is uitsluitend bestemd om te worden gebruikt door de geadresseerde, voor het doel waarvoor dit rapport is vervaardigd. Indien u niet de geadresseerde bent of niet gerechtigd bent tot kennisneming, is openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden niet toegestaan, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group en wordt u verzocht de gegevens te verwijderen en direct een melding te maken bij security@antegroup.nl. Derden, zij die niet geadresseerd zijn, kunnen geen rechten aan dit rapport ontleen, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group.

Error! Reference source not found.